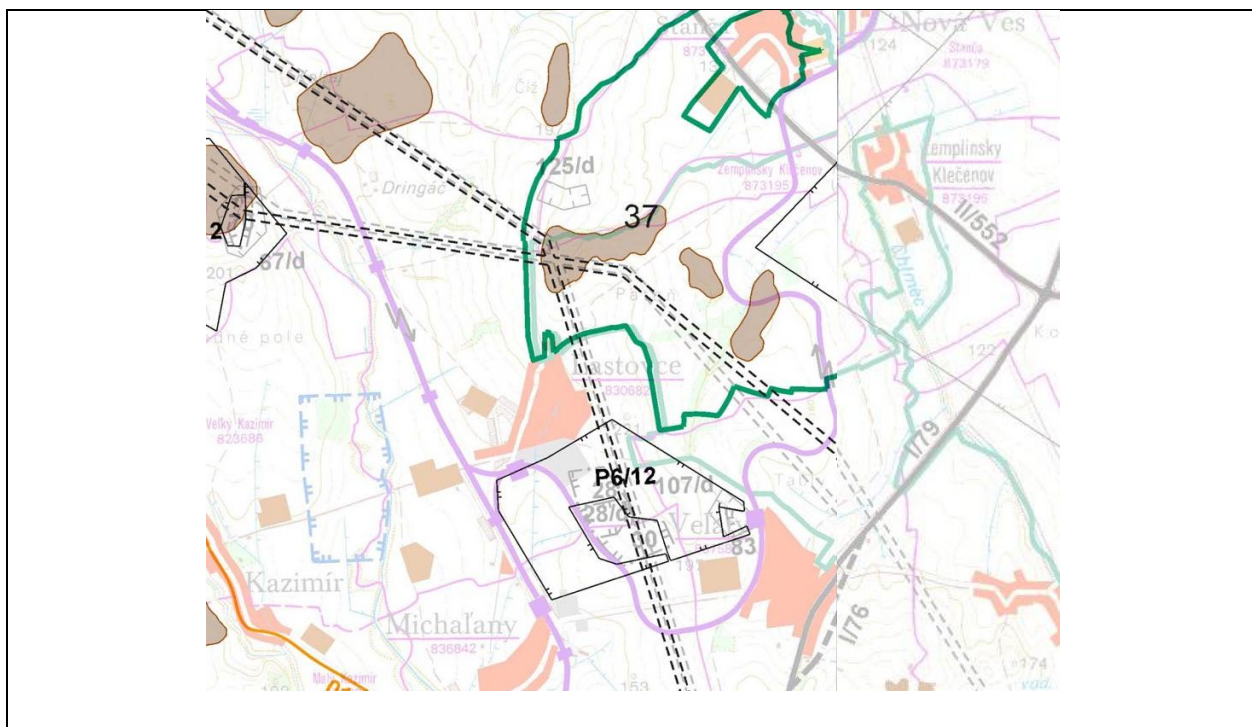

ZADANIE

ÚZEMNÝ PLÁN OBCE LASTOVCE

Zdroj: ÚPN VÚC Košický kraj

**Spracované v súlade s §5 ods.4 Vyhlášky Úradu pre územné plánovanie a výstavbu SR
č.392/2023 Z.z. o obsahu a spôsobe spracovania územnoplánovacej dokumentácie
a o územnoplánovacích podkladoch a všeobecných požiadavkách na priestorové usporiadanie
územia a funkčné využívanie územia**

Marec 2025

ZÁKLADNÉ ÚDAJE

1. Názov územnoplánovacej dokumentácie

Územný plán obce Lastovce

2. Obstarávateľ

Obec Lastovce, Hlavná 306, 076 14 Michalany pri Trebišove
v zastúpení Mgr. Lukáš Hrinko, starosta obce

3. Spracovateľ zadania

Ing. Iveta Sabaková, Agátová 2396/10, 075 01 Trebišov

4. Osoba odborne spôsobilá na obstarávanie

Ing. Iveta Sabaková, Agátová 2396/10, 075 01 Trebišov, registračné č. osvedčenia 405

5. Dátum spracovania správy o stave územnoplánovacej dokumentácie

December 2024

OBSAH

1. Priemet územia obce	4
2. Dôvody obstarania územného plánu obce.....	4
3. Určenie hlavných cieľov a princípov územného rozvoja obce vyplývajúcich z Koncepcie územného rozvoja regiónu	4
4. Identifikácia hlavných problémov a stretov v území obce	8
5. Požiadavky na riešenie vyplývajúce z demografických, sociálnych, ekonomických a environmentálnych potrieb obce	9
6. Hlavné požiadavky na územie obce z hľadiska priestorového usporiadania územia a funkčného využívania územia	13
7. Požiadavky na ochranu kultúrneho dedičstva	17
8. Požiadavky na rozsah a obsah riešenia	18
9. Informácia o potrebe vypracovania variantného návrhu riešenia	18

1. Priemet územia obce

Obec Lastovce sa nachádza v Podslanskej pahorkatine na juhovýchode východného Slovenska v regióne Zemplína, v okrese Trebišov. Leží v nadmorskej výške 175 m.n.m. Povrch chotára je pokrytý sprašovými uloženinami. V severozápadnej časti obce sa nachádza ložisko bentonitov. Územie, v ktorom sa obec nachádza patrí k najteplejším na Slovensku (priemerné teploty - január 3 až 4°C, v júli 20 až 21°C). Priemerné ročné zrážky sa pohybujú od 550 do 700 mm.

Dnes v obci žije 1250 obyvateľov a priemerný vek obyvateľstva je 35 rokov.

Lastovce boli osídlené už v období neolitu. Z archeologických nálezov vyplýva, že sa tu nachádzali sídla bukovohorskej kultúry, eneolitické sídla s kamelovanou keramikou. Našli sa tu žiarové hroby pilinskej kultúry z mladšej doby bronzovej, rímsko-barbarské sídlisko, vandalské žiarové hroby a povelkomoravské sídlisko. Prvá známa správa o Lastovciach je v listine z roku 1266. Do písomností dedinu zapisovali vo viacerých pravopisných obmenách názvu Lastouch, Lastocz, čo bol maďarizovaný tvar slovenského názvu (z, do) Lastoviec. Ten sa do písomností dostal až v 18. storočí. Pôvodný slovenský názov korení v osobnom mene Vlasta, z toho Vlastovce a vypustením začiatočného V pod vplyvom maďarskej výslovnosti sa aj v slovenskom prostredí udomácnil názov Lastovce.

2. Dôvody obstarania územného plánu obce

Dôvodom pre vypracovanie Územného plánu obce Lastovce je obstaráť pre obec územnoplánovacia dokumentácia v zmysle zákona č. 200/2022 Z.z. o územnom plánovaní v znení neskorších predpisov, ktorá zosúladí a usporiada záujmy a zámery obce v jej katastrálnom území a navrhne koncepciu územného rozvoja obce.

Územným plánom obce sa zadefinujú väzby jednotlivých funkčných plôch celého územia obce, stanoví sa rozsah a potreby infraštruktúry v kontexte širších vzťahov regiónu. Ide o potrebu vypracovať územný plán obce ako dlhodobú stratégiu trvalo udržateľného rozvoja.

3. Určenie hlavných cieľov a princípov územného rozvoja obce vyplývajúcich z Koncepcie územného rozvoja regiónu

V ÚPN-O Lastovce je potrebné rešpektovať záväznú časť nadradenej územnoplánovacej dokumentácie, ktorou je Územný plán veľkého územného celku Košického kraja (ÚPN VÚC). Z ÚPN VÚC Košický kraj v znení Zmien a doplnkov 2014, ktoré boli schválené Zastupiteľstvom KSK uznesením č. 92/2014 a úplné znenie záväznej časti vyhlásené VZN KSK č. 6/2014 a zo Záväznej časti ÚPN VÚC Košický kraj – Zmeny a doplnky č. 2017, schválenej Zastupiteľstvom KSK dňa 12.06.2017 a vyhlásenej Všeobecne záväzným nariadením KSK č. 18/2017, je nutné rešpektovať nasledujúce

záväzné časti a verejnoprospešné stavby, ktoré majú dopad na katastrálne územie obce.

Zo záväznej časti ÚPN VÚC Košický kraj – Zmeny a doplnky č. 5/2022, schválenej Zastupiteľstvom KSK dňa 26.06.2023 a vyhlásenej Všeobecne záväzným nariadením KSK č. 4/2023, nevyplývajú pre územie obce Čečehov nové záväzné regulatívy a verejnoprospešné stavby.

Záväzné časti ÚPN VÚC Košický kraj v znení neskorších zmien a doplnkov, ktoré je potrebné zohľadniť v riešení Územného plánu obce Lastovce:

I. ZÁVÄZNÉ REGULATÍVY ÚZEMNÉHO ROZVOJA

2. V oblasti osídlenia, usporiadania územia a sídelnej štruktúry

- 2.6. formovať sídelnú štruktúru na regionálnej úrovni prostredníctvom regulácie priestorového usporiadania a funkčného využívania územia jednotlivých hierarchických úrovní ťažísk osídlenia, centier osídlenia, rozvojových osí a vidieckych priestorov,
- 2.17. vytvárať podmienky pre rovnovážny vzťah urbánnych a rurálnych území a integráciu funkčných vzťahov mesta a vidieka, pričom pri ich rozvoji zohľadniť koordinovaný proces prepojenia sektorových strategických a rozvojových dokumentov
- 2.18. podporovať rozvoj vidieckeho osídlenia s cieľom vytvárania rovnocenných životných podmienok obyvateľov a zachovania vidieckej (rurálnej) krajiny ako rovnocenného typu sídelnej štruktúry,
- 2.19. zachovávať špecifický ráz vidieckeho priestoru a pri rozvoji vidieckeho osídlenia zohľadňovať špecifické prírodné, krajinné a architektonicko-priestorové prostredie, pri rozvoji jednotlivých činností dbať na zamedzenie resp. obmedzenie možných negatívnych dôsledkov týchto činností na krajinné a životné prostredie vidieckeho priestoru,
- 2.20. vytvárať podmienky pre dobrú dostupnosť vidieckych priestorov k sídelným centráм, podporovať výstavbu verejného dopravného a technického vybavenia obcí,

3. V oblasti sociálnej infraštruktúry

- 3.1 zamerať hospodársky rozvoj jednotlivých okresov v kraji na zvýšenie počtu pracovných príležitostí v súlade s kvalifikačnou štruktúrou obyvateľstva s cieľom znížiť vysokú mieru nezamestnanosti vo väčšine okresov kraja,
- 3.2. vytvárať podmienky pre rozvoj bývania vo všetkých jeho formách s cieľom zvyšovať štandard bývania a približovať sa postupne k úrovni vyspelých štátov EÚ,
- 3.3. vytvárať podmienky pre rozširovanie siete zariadení poskytujúcich sociálnu pomoc s preferovaním zariadení rodinného typu a zvyšovanie kvality ich služieb,
- 3.7. vytvárať podmienky pre rozširovanie siete zariadení sociálnej pomoci a sociálnych služieb pre občanov odkázaných na sociálnu pomoc a občanov s ťažkým zdravotným postihnutím,
- 3.8. podporovať rozvoj existujúcich a nových kultúrnych zariadení ako neoddeliteľnú súčasť poskytovania kultúrnych služieb obyvateľstvu a zachovania kultúrneho dedičstva, podporovať proporcionálny rozvoj kultúrnej infraštruktúry a budovanie domov tradičnej ľudovej kultúry

5. V oblasti usporiadania územia z hľadiska ochrany kultúrneho dedičstva, ekológie, ochrany prírody, prírodných zdrojov a starostlivosti o krajinu a tvorby krajinnej štruktúry

- 5.1. chrániť najkvalitnejšiu poľnohospodársku pôdu v katastrálnom území podľa kódu bonitovaných pôdnoekologických jednotiek, vinice v Tokajskej vinohradníckej oblasti a Východoslovenskej vinohradníckej oblasti a lesných pozemkov ako faktor usmerňujúci urbanistický rozvoj kraja, zabezpečovať ochranu prírodných zdrojov vhodným a racionalizovaným využívaním poľnohospodárskej a lesnej krajiny.
- 5.2. zabezpečiť funkčnosť nadregionálnych a regionálnych biocentier a biokoridorov pri ďalšom funkčnom využití a usporiadaní územia, uprednostniť realizáciu ekologických premostení regionálnych biokoridorov a biocentier pri výstavbe líniových stavieb; prispôbiť vedenie trás dopravnej a technickej infraštruktúry tak, aby sa netrieštil komplex lesov,
- 5.4. Zohľadniť a revitalizovať v územnom rozvoji:
 - d) známe a predpokladané archeologických nálezísk a archeologické nálezy,**
 - g) územia miest a obcí, kde je zachytený historický stavebný fond**
 - i) historické krajinné štruktúry vrátane území v rozptýleného osídlenia,**
- 5.7. rezervovať vo výrobných zariadeniach plochy na uplatňovanie moderných ekologických technológií a prechod na využívanie obnoviteľných zdrojov energie, v prospech eliminovania príčin poškodenia životného prostredia,
- 5.8. v nadväznosti na systém náhrad pri vynútenom obmedzení hospodárenia rešpektovať pri hospodárskom využití prvky regionálneho územného systému ekologickej stability a požiadavky na ich ochranu a funkčnosť; z prvkov územného systému ekologickej stability vylúčiť hospodárske využitie týchto území, prípadne povoliť len extenzívne využívanie, zohľadňujúce existenciu cenných ekosystémov,
- 5.9. podmieniť usporiadanie územia z hľadiska aspektov ekologických, ochrany prírody, prírodných zdrojov a tvorby krajinnej štruktúry,
- 5.10. rešpektovať pri umiestňovaní činností do územia hodnotovo - významné vlastnosti krajiny integrujúce v sebe prírodné a kultúrne dedičstvo, nerastné bohatstvo, vrátane energetických surovín a realizáciou vhodných opatrení dosiahnuť odstránenie, obmedzenie alebo zmiernenie prípadných negatívnych vplyvov, ako aj elimináciu nežiaducich zmien v charakteristickom vzhľade krajiny,
- 5.11. zabezpečovať zachovanie a ochranu všetkých typov mokradí, revitalizovať vodné toky a ich brehové územia s cieľom obnoviť a zvyšovať vododržnosť krajiny a zabezpečiť dlhodobu priaznivé existenčné podmienky pre biotu vodných ekosystémov,
- 5.13. identifikovať stresové faktory a zabezpečiť ich elimináciu
 - 5.13.1 vzdušné elektrické vedenia postupne ukladať do zeme,
 - 5.13.3 vytvárať podmienky pre prednostnú realizáciu verejného technického vybavenia v urbanizovaných priestoroch,
- 5.14. podporovať zmenu spôsobu využívania poľnohospodárskej pôdy zatrávnením ornej pôdy ohrozovanej vodnou a veternou eróziou,
- 5.19. zachovať prirodzené inundačné územia vodných tokov mimo zastavaných území obcí na transformáciu povodňových prietokov počas povodní.

6. V oblasti rozvoja nadradenej dopravnej infraštruktúry

6.18. v oblasti rozvoja železničnej dopravy chrániť priestory pre:

6.18.5. priestor pre modernizáciu a dostavbu železničných uzlov Košice a Čierna nad Tisou,

6.18.6. chrániť koridor pre zdvojkolajnenie a elektrifikáciu železničnej trate Michalany – Michalovce – Strážske – Humenné

7. V oblasti rozvoja nadradenej technickej infraštruktúry

7.1. zvyšovať podiel zásobovaných obyvateľov pitnou vodou z verejných vodovodov s cieľom dosiahnuť úroveň celoslovenského priemeru,

7.9. znižovať rozdiel medzi podielom odkanalizovaných obyvateľov a podielom zásobovaných obyvateľov pitnou vodou,

7.10. zvyšovať úroveň v odkanalizovaní a čistení odpadových vôd miest a obcí s cieľom dosiahnuť úroveň celoslovenského priemeru,

7.14. vytvárať priaznivé podmienky pre intenzívnejšie využívanie obnoviteľných a druhotných zdrojov energie ako lokálnych doplnkových zdrojov k systémovej energetike, podporovať a presadzovať v regiónoch s podhorskými obcami využitie miestnych energetických zdrojov (biomasa, geotermálna a solárna energia, malé vodné elektrárne a pod.) pre potreby obyvateľstva i služieb.

8. V oblasti hospodárstva a regionálneho rozvoja

8.2. zabezpečiť dostupnosť trhov a vytvorenie rovnocenných podmienok pre podnikanie dobudovaním územia regiónov výkonnou verejnou dopravou a technickou infraštruktúrou,

8.3. dosiahnuť trvalú udržateľnosť hospodárskeho a sociálneho rozvoja regiónov v kraji, a vytvárať podmienky na rovnomerné rozmiestnenie obyvateľstva s vyššou kvalifikáciou a zvyšovať vzdelanostnú úroveň a mobilitu pracovnej sily v regiónoch

8.4. stabilizovať a revitalizovať poľnohospodárstvo diferencovane podľa poľnohospodárskych produkčných oblastí s prihliadnutím na chránené územia prírody a na existujúci funkčný územný systém ekologickej stability,

8.5. podporovať alternatívne poľnohospodárstvo v chránených územiach prírody a v pásmach hygienickej ochrany vodných zdrojov,

8.6. na základe súhlasu príslušných orgánov ochrany prírody a krajiny zalesniť poľnohospodársky nevyužiteľné pozemky a realizovať ich prevod do lesného pôdneho fondu,

8.10. rozvíjať tradičnú remeselnú výrobu a nevýrobné činnosti súvisiace s poľnohospodárskou a lesnou činnosťou ako integrovanú súčasť hospodárenia na pôde podporujúce rozvoj vidieka,

- 8.17. a) minimalizovať používanie fosílnych palív v energetike,
b) podporovať efektívne zavádzanie výroby elektrickej energie a tepla z dostupných obnoviteľných zdrojov,
c) podporovať využívanie alternatívnych zdrojov energie.

II. VEREJNOPROSPEŠNÉ STAVBY

Verejnoprospešné stavby spojené s realizáciou uvedených záväzných regulatívov sú tieto :

2. Železničná doprava

- 2.6. zdvojkolaženie a elektrifikácia železničnej trate Michalany – Michalovce – Strážske – Humenné.

4. Identifikácia hlavných problémov a stretov v území obce

Riešené územie je vymedzené celým administratívnym územím obce Lastovce, okrese Trebišov, v Košickom kraji.

Riešené územie sa vymedzuje tak, aby v návrhu koncepcie rozvoja obce bolo možné riešiť funkčné a priestorové usporiadanie zastavaného územia obce, riešiť rozvojové plochy vo väzbe na toto územie a premietnuť výsledky prieskumov a rozborov v oblasti krajinoekologického plánu v rámci celého katastrálneho územia.

V územnom pláne obce je potrebné riešiť:

- zahrnúť v širších vzťahoch do záujmového územia väzby na širšie zázemie obce - všetky susedné obce aj väzby na mesto Trebišov,
- premietnuť do záujmového územia všetky existujúce a plánované rozvojové zámery líniových stavieb (dopravná a technická infraštruktúra), ktoré majú dopad na koncepciu územného rozvoja obce Lastovce (trasu železnice Čop UA – Čierna nad Tisou – Košice, trasu Michalany – Medzilaborce – Lupków PL; trať Michalany spojka; cestu tr. III/3661; trasu VTL plynovodu DN100, STL a regulačná stanica plynu RS Lastovce 6000; vodovodné výtlačné potrubie DN100 a DN150mm, ZVN elektrické vedenie 400kV a 220 kV č. V428, VVN elektrické vedenie do 110 kV č. 6792 a VN elektrické vedenie do 35 kV č. 269),
- zosúladiť pri návrhu miestnych cyklotrás ich napojenie na navrhované cyklotrasy v rámci regiónu.
- rešpektovať založenú urbanistickú štruktúru obce zastavaného územia a návrh zástavby mimo súčasne zastavané územie obce riešiť tak, aby boli vytvorené priestorové a funkčné väzby na súčasnú urbanistickú štruktúru sídla,
- zdôrazniť kompozičné a priestorové väzby na prírodné hodnoty v území a na potenciálne rekreačné priestory,
- navrhnúť priestorové zásady a regulatívy pôdorysného a výškového usporiadania zástavby tak, aby boli rešpektované kompozične významné urbanistické a architektonické celky,
- v územnom pláne navrhnúť riešenia územného rozvoja obce a to najmä v oblasti rozvoja bývania, občianskej vybavenosti a rekreácie,
- nové plochy bývania rozvíjať v obci na navrhovaných lokalitách a využiteľných prielukách v rámci zastavaného a mimo zastavané územie obce pri dodržaní podmienky priameho vstupu z verejnej komunikácie a dodržaní línie uličnej zástavby.
- navrhnúť územia určené na prestavbu a rekonštrukciu, príp. na asanáciu, zamerať sa na skvalitnenie existujúcej stavebnej a funkčnej štruktúry,
- z hľadiska celkovej urbanistickej kompozície obce je potrebné revitalizovať priestor

kalvínskeho kostola, gréckokatolíckeho chrámu, rímskokatolíckeho kostola a plochy pri obecnom úrade a kultúrnom dome,

- vytvoriť podmienky na revitalizáciu centrálneho priestoru v strede obce, revitalizovať priestor pri kaštieli,
- ďalší územný rozvoj obce orientovať na zlepšenie kvality sociálneho a životného prostredia, na rozvoj obytnej funkcie, dopravnej a verejnej technickej infraštruktúry a ekonomickej základne,
- premietnuť mapy povodňového rizika a mapy povodňového ohrozenia, priebeh záplavové čiary pre prietok Q100 ročnej veľkej vody na vodohospodárskom vodnom toku Roňava a rešpektovať obmedzenia využitia územia v zmysle §20 zákona č. 7/2010 Z.z. o ochrane pred povodňami v znení neskorších predpisov,
- rešpektovať poľnohospodársku pôdu použiť na stavebné účely a iné nepoľnohospodárske účely len v nevyhnutných prípadoch a odôvodnenom rozsahu, za hranicou zastavaného územia riešiť alternatívne umiestnenie stavby na PP so zreteľom na ochranu najkvalitnejších PP v riešenom katastrálnom území podľa kódov BPEJ a vyhodnotiť dôsledky dopadu na PP pre každú alternatívu (tab., graf. a textová časť) podľa prílohy č.2 NV SR č.58/2013 Z.z.,
- rešpektovať a dbať o ochranu lesný pozemkov, použiť na stavebné účely a iné účely len v nevyhnutných prípadoch a vyhodnotiť možné dôsledky,
- rešpektovať nasledovné hydromelioračné zariadenia, vodné toky a kanály a ich ochranné pásma,
- rešpektovať výhradné ložisko s určeným CHLÚ, DP a OVL (734) Stanča, (270) Lastovce, (350) Michaľany – Lastovce a prieskumné územie (P5/21 Lastovce).

5. Požiadavky na riešenie vyplývajúce z demografických, sociálnych, ekonomických a environmentálnych potrieb obce

5.1) Stav a vývoj obyvateľstva obce

Stav a vývoj obyvateľstva obce Lastovce

Podľa SODB 2021 k 1.1.2021 žilo v obci Lastovce 1 250 obyvateľov, čo predstavuje 1,21 % z celkového počtu obyvateľov okresu Trebišov. Ženy s počtom 610 tvorili 48,8 % obyvateľov obce.

Celková rozloha katastrálneho územia obce je 1525,4652 ha, priemerná hustota osídlenia 81,94 obyvateľov na 1 km².

Rok sčítania	2001	2011	2022
Počet obyvateľov	1 018	1 103	1 260
Prírastok obyvateľov		+ 85	+ 157

Index rastu	108,35	114,23
Ø ročný prírastok	+ 0,835 %	+ 1,294 %

Retrospektívny vývoj počtu obyvateľov v rokoch 2001 – 2022 (stav k 31.12.)

Zdroj: databáza ŠÚ SR, vlastné výpočty

Podľa dynamiky pohybu obyvateľstva zaznamenávala obec Lastovce od sledovaného roku 2001 neustály nárast počtu obyvateľov. V rokoch 2011 až 2022 sa výrazne zvýšilo tempo rastu. Priemerný ročný prírastok s hodnotou od +0,835 do +1,294% zaradil obec medzi stagnujúce sídlo.

Vývoj vekovej štruktúry obyvateľstva v období rokov 2011 – 2022 (stav k 31.12)

Rok	Počet obyvateľov				Index vitality
	Spolu	Vekové skupiny			
		predproduktívny	produktívny	poproduktívny	
2011	1103	283	726	94	301,06
%	100,00	25,66	65,82	8,52	
2021	1239	354	776	109	324,77
%	100,00	28,57	62,63	8,80	
2022	1260	363	786	111	327,02
%	100,00	28,81	62,38	8,81	

Zdroj: databáza ŠÚ SR

Index vitality dosahoval počas sledovaného obdobia rokov 2011 až 2022 hodnoty nad 300 bodov, čo zaradilo obyvateľstvo medzi veľmi progresívnu (rýchlo rastúcu) populáciu.

Údaje so SODB 2021:

Podľa národnostnej štruktúry v obci prevláda slovenská národnosť, ku ktorej sa hlásilo 1168 obyvateľov, čo je 93,44 % obyvateľstva obce, nasledovala rómska menšina s počtom 22 obyvateľov a s 1,76 %. Ostatné národnosti sa podieľali na celkovom počte obyvateľov podielom menším ako 1 %.

Podľa údajov z Atlasu rómskych komunít 2019 je v obci Lastovce podiel rómskych obyvateľov 51 – 60 % z celkového počtu 1217 obyvateľov obce.

Podľa najvyššieho dosiahnutého vzdelania má základné vzdelanie ukončených 34,80 % obyvateľov, stredné odborné (učňovské) vzdelanie (bez maturity) má 24,32 % obyvateľov, úplné stredné vzdelanie (s maturitou) má 10,56 %, vyššie odborné vzdelanie má 0,96 % obyvateľov a vysokoškolské 4,00 % obyvateľstva.

Z náboženského vyznania prevláda rímskokatolícka cirkev so 68,48 %, nasleduje gréckokatolícka cirkev so 16,96 %, reformovaná kresťanská cirkev s počtom 2,72 %, a evanjelická cirkev augsburského vyznania s 1,20 %. Bez náboženského vyznania si udáva 6,32 % obyvateľov obce Lastovce.

Návrh

Pri prognóze obyvateľov do roku 2040 v obci Lastovce sa vychádzalo z doterajšieho celkového pohybu obyvateľstva a využitím exponenciálnej funkcie, ktorá vychádza z teoretických úvah o stabilnej populácii. Predpokladaná miera rastu populácie (celkový pohyb obyvateľstva) je 10 ‰ za rok.

rok	2022	2025	2030	2035	2040
Lastovce	1 260	1 298	1 363	1 431	1 502

5.2) Ekonomická aktivita

Ekonomická aktivita v obci Lastovce k 1.1.2021:

Počet obyvateľov podľa súčasnej ekonomickej aktivity (výber z ukazovateľov):

- pracujúci (okrem dôchodcov): 278 osôb (22,24 %),
- dôchodcovia: 190 osôb (15,20 %),
- nezamestnaní: 141 osôb (11,28 %),
- osoba v domácnosti: 160 osôb (12,80 %),
- žiak základnej školy: 210 osôb (16,80 %).

Počet obyvateľov podľa odvetvia ekonomickej činnosti – odvetvia s najvyšším počtom osôb:

- priemyselná výroba: 72 osôb (23,08 %),
- doprava a skladovanie: 29 osôb (9,29 %),
- stavebníctvo: 26 osôb (8,33 %),
- verejná správa a obrana: 22 osôb (7,05 %),
- veľkoobchod a maloobchod: 15 osôb (4,81 %),
- zdravotníctvo a sociálna pomoc: 12 osôb (3,85 %).

5.3) Rozvoj bývania

Domový a bytový fond sa podrobne sleduje počas Sčítania obyvateľstva, domov a bytov. Posledné verejne dostupné údaje sú zo Sčítania obyvateľov domov a bytov z roku 2021.

V roku 2021 bolo v obci Lastovce spolu 260 domov.

Z toho: 238 rodinných domov (91,54 %),

- 10 bytových domov (3,85 %),
- 6 neskolaudovaných rodinných domov (2,31 %),
- 1 núdzový objekt určený na bývanie (0,38 %),
- 1 kolektívne zariadenie (0,38 %),
- 3 ostatné (1,15 %).

Domy podľa obdobia výstavby:

Obec	Pred rokom 1919	1919 - 1945	1946 - 1960	1961 - 1980	1981 - 2000	2001 - 2010	2011- 2015	2016 a viac	spolu
Lastovce	12	47	53	97	17	12	7	9	260

%	4,62	18,08	20,38	37,31	6,54	4,62	2,69	3,46	100,00
---	------	-------	-------	-------	------	------	------	------	--------

Zdroj: SODB 2021

Podľa SODB v roku 2021 bolo v obci Lastovce evidovaných 266 bytov a to:

- 238 bytov v rodinných domoch (89,47 %),
- 15 bytov v bytových domoch (5,64 %),
- 6 neskolaudovaných rodinných domov (2,26 %)
- 1 núdzový objekt určený na bývanie (0,38 %),
- 1 kolektívne zariadenie (0,38 %),
- 4 ostatné (1,5 %).

Prevládali byty so 4-mi obytnými miestnosťami (34,21 %), 5-timi obytnými miestnosťami (17,29 %) a 3-mi obytnými miestnosťami (14,29 %).

Prognóza vývoja bytového fondu:

Rozvoj bývania navrhnúť tak, aby v roku 2040 pri predpokladanom zvýšení počtu obyvateľov na 1502 bol dosiahnutý ukazovateľ 3,30 obyvateľov na 1 byt, čo je podľa ÚPN VÚC Košický kraj výhľadový ukazovateľ obľožnosti pre okres Trebišov v roku 2025. To znamená: pre predpokladaný nárast obyvateľov o 242 do roku 2040 (od roku 2022) je potrebných cca 74 bytových jednotiek (RD).

V územnom pláne obce je potrebné:

- riešiť rozvojové plochy vhodné pre bytovú výstavbu v kapacitách zodpovedajúcich prirodzenému prírastku obyvateľov obce a potrebám súvisiacim so znižovaním obľožnosti,
- vymedziť plochy pre obytnú funkciu v rámci zastavaného územia na plochách nadmerných záhrad, jestvujúcich prieluk s možným obojstranným obstavaním uličného priestoru a mimo zastavaného územia,
- nové plochy bývania rozvíjať v obci na navrhovaných lokalitách a využiteľných prielukách v rámci zastavaného a mimo zastavané územie obce pri dodržaní podmienky priameho vstupu z verejnej komunikácie a dodržaní línie uličnej zástavby.
- vytvoriť plochy pozemkov pre výstavbu rodinných domov v podobe ponukových plôch pre príp. záujemcov z okolia.

Obec Lastovce nemá spracovaný miestny ÚSES. Pre dané územie je potrebné vychádzať z platného Regionálneho územného systému ekologickej stability pre okres Trebišov (08/2012).

V k.ú. obce sa nachádza chránené územie NATURA 2000 a to CHVÚ Ondavská rovina.

Ďalej je potrebné:

- Dodržiavať legislatívne predpisy ochrany prírody a krajiny pre územnú i druhovú ochranu,
- rešpektovať poľnohospodársku pôdu a lesné pozemky
- rešpektovať Stratégiu adaptácie SR na zmenu klímy – aktualizácia (MŽP SR, 2018) a Akčný plán pre implementáciu Stratégie adaptácie SR na zmenu klímy, (MŽP SR, 2021)
- zvyšovať podiel vegetácie a vodných plôch.

6. Hlavné požiadavky na územie obce z hľadiska priestorového usporiadania územia a funkčného využívania územia

Obec Lastovce leží v juhozápadnej časti Východoslovenskej nížiny v Podslanskej pahorkatine rozčlenenej potokom Rožňava. Povrch chotára je pokrytý sprašovými uloženinami. Má hnedé a ilimerizované pôdy. V severozápadnej časti chotára je ložisko bentonitov. Nadmorská výška obce v jej strede je 175m, v jej chotári je 127 - 221m.

Sídlo je polyfunkčné s dominujúcou obytnou funkciou, ktorá je zastúpená rodinnými domami. Súčasťou obytného územia je aj lokalita „Dringač osada“, nachádzajúca sa v severnej časti katastrálneho územia obce. V južnej časti, na hranici s katastrálnym územím s obcou Michaľany sa nachádza lokalita „Staničná“. V strede obce sa nachádza 1 bytový dom so 6b.j. Výškovými dominantami v obci sú kostol reformovanej cirkvi, chrám gréckokatolíckej cirkvi a kostol rímskokatolíckej cirkvi. V strede obce sa nachádza najvýznamnejšia dominanta, neskororenesančný Kaštieľ „Szemereovci“.

V obci sa nachádza zariadenie základnej občianskej vybavenosti - maloobchodná predajňa COOP jednota s rozličným tovarom. Obec má kultúrny dom, úradovňu obecného úradu a farský úrad gréckokatolíckej, rímskokatolíckej a kalvínskej cirkvi. V rámci sociálnej infraštruktúry sa v obci nachádza materská a základná škola, multifunkčné ihrisko. Zariadenia ako sú zdravotníctvo, sociálne zariadenia nie sú v obci zastúpené.

V juhovýchodnej časti zastavaného územia sa nachádza plocha cintorína s domom smútku. Cintorín sa nachádza aj v severnej časti zastavaného územia obce.

Cez katastrálne územie obce prechádza cesta III. triedy č. 3661 (III/3661) v trase Michaľany – Nový Žipov (križovatka s cestou II/552. Západným a južným okrajom prechádza železničná trať normálneho rozchodu, Michaľany – Medzilaborce – Lupków, PL, jednokoľajová železničná trať Michaľany spojka, ktoré križujú cestu tr. III/3661.

V severnom okrajom k.ú. prechádza trasa VTL plynovodu DN100. V severnej časti zastavaného územia obce je regulačná stanica plynu RS Lastovce 6000.

V k.ú. sa nachádza vodovodné výtlačné potrubie DN100 a DN150mm.

V k.ú. obce sa nachádza ZVN elektrické vedenie 400kV a 220 kV č. V428, VVN elektrické vedenie do 110 kV č. 6792 a VN elektrické vedenie do 35 kV č. 269.

Plochy výroby sú umiestnené v juhovýchodnej, západnej a južnej časti mimo zastavané územie obce. Plocha bývalého poľnohospodárskeho družstva sa nachádza v severozápadnej časti na okraji zastavaného územia obce.

V územnom pláne obce je potrebné riešiť:

6.1 Navrhovaná rozvojová urbanistická koncepcia bude z hľadiska funkčno-priestorového riešenia rešpektovať doterajší historický vývoj obce.

6.2 Územný rozvoj obce Lastovce bude rešpektovať miestne prírodné podmienky a tiež vývojovo vytvorené a významovo nadradené dopravno-technické danosti osídlenia.

6.3 Rozvojová koncepcia obce bude prioritne rešpektovať územný potenciál vo vnútri súčasného zastavaného územia.

6.4 Požiadavky na rozvoj bývania:

- riešiť rozvojové plochy vhodné pre bytovú výstavbu v kapacitách zodpovedajúcich prirodzenému prírastku obyvateľov obce a potrebám súvisiacim so znižovaním obľožnosti,
- vymedziť plochy pre obytnú funkciu v rámci zastavaného územia na plochách nadmerných záhrad, jestvujúcich prieluk s možným obojstranným obstavaním uličného priestoru a mimo zastavaného územia,
- nové plochy bývania rozvíjať v obci na navrhovaných lokalitách a využiteľných prielukách v rámci zastavaného a mimo zastavané územie obce pri dodržaní podmienky priameho vstupu z verejnej komunikácie a dodržaní línie uličnej zástavby.
- vytvoriť plochy pozemkov pre výstavbu rodinných domov v podobe ponukových plôch pre príp. záujemcov z okolia.

6.5 Požiadavky na rozvoj občianskeho vybavenia, sociálnej infraštruktúry a športu:

- v súvislosti s rozvojom bytovej výstavby a s potrebou zvýšenia kvality sociálneho prostredia, navrhnuť dobudovanie adekvátnych kapacít občianskeho vybavenia a verejných a komerčných služieb,
- navrhnuť priestorové zásady a regulatívy pôdorysného a výškového usporiadania zástavby tak, aby boli rešpektované kompozičné významné urbanistické a architektonické celky,
- navrhnuť parkovacie plochy pri cintoríne, materskej škole, športovom areáli a pod.
- navrhnuť obnovu parku pri kaštieli, plochu pre dažďovú záhradu, dobudovanie športových plôch a rozšíriť ponuku pre rôzne formy aktivít,
- navrhnuť plochu pre obecné kompostovisko, plochu pre ČOV Lastovce.
- navrhnuť plochu pre využívanie obnoviteľných a druhotných zdrojov energie ako lokálnych doplnkových zdrojov k systémovej energetike, podporovať a presadzovať v regiónoch využitie miestnych energetických zdrojov (biomasa, geotermálna a solárna energia,) pre potreby obyvateľstva i služieb.
- riešiť rozvoj nezávadných výrobných aktivít a služieb vytvorením ponuky nevyužitých objektov a priestorov, pričom preveriť možnosti integrovaného riešenia nezávadných výrobných služieb pre potreby obce.

6.6 Požiadavky na riešenie dopravy:

- rešpektovať podmienky a obmedzenia v zmysle leteckého zákon, ktoré požadujeme zapracovať do textovej a grafickej časti,
- rešpektovať existujúcu železničnú trať v trase Michalany – Nový Žipov (križovatka s cestou II/552), trať Michalany – Medzilaborce – Lupków, PL, trať Michalany spojka, železničnú zastávku pre osobnú dopravu s čakacím prístreškom,
- rešpektovať existujúcu dopravnú infraštruktúru a jej ochranné pásma,
- rešpektovať koncepčné riešenia cesty III. triedy v zmysle záväznej časti ÚPN-VÚC Košického kraja a jeho aktuálnych zmien a doplnkov,
- navrhnuť a vyznačiť výhľadové kategórie a funkčné triedy podľa platných STN;
- mimo zastavané územie obce a v zastavanom území obce pre cestu III. triedy uvažovať s územnou rezervou pre šírkové usporiadanie v zmysle STN,
- navrhnuť dobudovanie systému pešej dopravy v zastavanom území i mimo neho a

vyznačiť i v širších súvislostiach k príslušnému územiu, jej šírkové usporiadanie je potrebné navrhnuť v zmysle STN ,

- navrhnuť cyklistickú dopravu podľa Národnej stratégie cyklistickej dopravy a cykloturistiky,
- pri riešení dopravných závad, parkovacích plôch, rekonštrukcie chodníkov a autobusových zastávok postupovať v súlade s platnými ustanoveniami cestného a stavebného zákona,
- vyznačiť ochranné pásmo cesty tr. III,
- zastavaného územia obce vymedzené platným územným plánom obce,
- pri návrhu jednotlivých lokalít v blízkosti železničnej trate, pozemných komunikácií je nevyhnutné posúdiť nepriaznivé vplyvy a obmedzenia z dopravy, dodržať ochranné pásmo od železničnej dráhy a cesty tr. III. Navrhnuť opatrenia na elimináciu nepriaznivých účinkov železničnej prevádzky a cestnej dopravy z hľadiska hluku a vibrácií,
- vyznačiť autobusové zastávky a pešiu dostupnosť.

6.7 Požiadavky na riešenie vodného hospodárstva:

- rešpektovať vybudované vodohospodárske zariadenia a dodržať ich ochranné pásma v zmysle zákona č. 442/2002 Z.z. o verejných vodovodoch a kanalizáciách.
- navrhnuť dobudovanie a rozšírenie vodovodnej siete pre navrhovaný rozvoj obce, navrhované vodovodné potrubia v čo najväčšej miere zokruhovať,
- navrhnuť riešenie odkanalizovania celého zastavaného územia riešenej obce vrátane navrhovaného rozvoja obce s odvedením splaškových vôd do navrhovanej ČOV Lastovce,
- rešpektovať a zdokumentovať ochranné pásma vodovodných a navrhovaných kanalizačných potrubí,
- navrhnuť funkčný systém odvádzania dažďových vôd z povrchových odtokov a zo spevnených plôch v zastavanom území obce, vrátane odstránenia existujúcich závad,
- rešpektovať prirodzené inundačné územia tokov a v zmysle § 20 zákona č.7/2010 Z.z. o ochrane pred povodňami, rešpektovať v nich obmedzenia výstavby,
- pri návrhoch umiestňovania stavieb ponechať pre výkon správy vodných tokov v zmysle § 49 zákona č.364/2004 Z.z. o vodách v znení neskorších predpisov pozdĺž vodohospodársky významných vodných tokov voľný manipulačný pás v šírke 10 m, pozdĺž drobných vodných tokov manipulačný pás šírky 5,0 m,
- navrhnuť opatrenia na zadržanie povrchového odtoku dažďových vôd zo spevnených plôch v jednotlivých navrhovaných lokalitách (z komunikácií, spevnených plôch a striech RD, prípadne iných stavebných objektov),
- navrhnuť opatrenia na zachytávanie plávajúcich látok, aby nebola zhoršená kvalita vody v recipiente v súlade s ust. § 20 zákona č. 7/2010 Z.z. o ochrane pred povodňami v znení neskorších predpisov.
- rešpektovať a zdokumentovať otvorené a kryté hydromelioračné zariadenia nachádzajúce sa v katastrálnom území obce, vrátane ochranného pásma 5 m od brehovej čiary kanála. Križovanie plánovaných inžinierskych sietí a komunikácií s kanálmi žiadame navrhnuť a realizovať v zmysle ustanovení STN.

6.8 Požiadavky na riešenie zásobovania elektrickou energiou:

- riešiť zásobovanie elektrickou energiou pre navrhovaný rozvoj obce v rozsahu metodiky spracovania ÚPN-O,
- pri návrhu rozvojových lokalít je potrebné do územného plánu zahrnúť priestorovú rezervu pre distribučné vedenie a distribučnú transformačnú stanicu,
- nové transformačné stanice TS v rozvojových lokalitách umiestniť na verejne prístupné miesta s možnosťou trvalého prístupu. Nové distribučné TS navrhovať čo najbližšie do centra predpokladaných odberov. Miesto osadenia nových TS a dĺžky NN vývodov z TS musia zohľadňovať požiadavky na bezpečnosť distribúcie elektriny a kvalitu napätia. Jednotlivé NN vývody z TS je potrebné navrhovať v závislosti od predpokladaného zaťaženia (cca do 500m),
- navrhnuť pre nové lokality NN vedenie káblami v zemi, v riešení je potrebné používať štandardy VSD,
- pri riešení územného plánu je nutné zdokumentovať a rešpektovať ochranné a bezpečnostné pásma existujúcich a navrhovaných zariadení podľa zákona č. 251/2012 Z.z.

6.9 Požiadavky na riešenie zásobovania plynom a teplom:

- rešpektovať a zdokumentovať jestvujúce trasy plynovodov,
- riešiť zásobovanie plynom pre navrhovaný rozvoj obce v rozsahu metodiky spracovania ÚPD,
- pri riešení územného plánu je nutné zdokumentovať a rešpektovať ochranné a bezpečnostné pásma existujúcich a navrhovaných, príp. predpokladaných distribučných plynárenských zariadení podľa ust. § 79 a §80 zákona č. 251/2012 Z.z.

6.10 Požiadavky na riešenie telekomunikačných zariadení:

- rešpektovať jestvujúce trasy miestnych telekomunikačných sietí,
- vytvoriť podmienky pre rozvoj telekomunikačnej a informačnej siete a navrhnuť trasu telefónnych rozvodov s uložením telefónnych káblov v zemi aj v existujúcej zástavbe obce,
- pri riešení územného plánu je nutné zdokumentovať a rešpektovať ochranné a bezpečnostné pásma existujúcich a navrhovaných, príp. predpokladaných distribučných plynárenských zariadení podľa ust. § 79 a §80 zákona č.251/2012 Z.z.

6.11 Požiadavky na riešenie z hľadiska ochrany životného prostredia, prírodných zdrojov, ložísk nerastov, chránených území:

- rešpektovať a v grafickej časti vyznačiť chránené územia vyhlásené v zmysle zákona NR SR č. 543/2002 Z.z. o OPaK,
- nezasahovať priamo do vodných tokov ani neumiestňovať do ich blízkosti zástavbu, ktorá by následne vyžadovala zásahy do vodných tokov v rámci prevencie povodní,
- riešiť odstránenie estetických závad a environmentálnych problémov v zastavanom území obce,
- navrhnuť revitalizáciu verejnej zelene a jej rozšírenie, doplnenie stabilizujúcich prvkov v krajine

- vytvoriť podmienky na revitalizáciu centrálneho priestoru v strede obce, revitalizovať priestor pri obecnom úrade, kultúrnom dome a pri kaštieli,
- riešiť miestny územný systém ekologickej stability na lokálnej úrovni vymedziť najcennejšie prvky krajinnej štruktúry, určiť ich funkčnosť a stupeň ekologickej stability, zhodnotiť stabilitu a dynamiku územia a navrhnúť konkrétne ekostabilizačné opatrenia s dôrazom na ochranu všetkých vodných tokov ako aj ich ochranných pásiem a komplex lesných biotopov,
- návrhy na stavebnú činnosť a zastavanie v alúviách vodných tokov, ako aj priamo v tokoch, rešpektovať brehové porasty a ostatné porasty v šírke 10m od brehovej čiary po oboch stranách toku bez zásah.
- zachovať skupinovú a líniovú nelesnú drevinnú vegetáciu, ktorá plní funkcie z hľadiska biodiverzity a štruktúry krajiny a navrhnúť plochy slúžiace pre realizáciu náhradnej výsadby za nevyhnutný výrub dreviny,
- zväžiť zmeny trvalých trávnatých porastov v záujme zachovania významných trávnatých spoločenstiev,
- riešiť problematiku odpadového hospodárstva, v súvislosti s navrhovaným rozvojom obce vypracovať prognózu vývoja odpadového hospodárstva v produkcii komunálneho odpadu, vrátane riešenia starých záťaží na k.ú. obce, navrhnúť dokompletizovanie separovaného zberu odpadov, navrhnúť plochu pre kompostovisko,
- rešpektovať, v texte a grafickej časti vyznačiť evidovanú opustenú skládku bez prekrytia,
- rešpektovať a v grafickej časti vyznačiť ochranné a bezpečnostné pásma všetkých líniových zariadení verejnej dopravy a technického vybavenia (koridor ciest, elektrické vedenia a rozvody plynu) zasahujúcich do územia obce,
- rešpektovať ustanovenia § 28 ods. 3 a § 30 leteckého zákona,
- zdokumentovať v textovej a v grafickej časti výhradné ložisko s určeným CHLÚ, DP a OVL (734) Stanča, (270) Lastovce, (350) Michalany – Lastovce a prieskumné územie (P5/21 Lastovce).

7. Požiadavky na ochranu kultúrneho dedičstva

V obci sú registrované tieto Národné kultúrne pamiatky zapísané v ÚZPF SR:

- Kaštieľ Lastovce, reg. pod číslom 26/0. Pôvodne neskorobarokový kaštieľ z druhej polovice 18. storočia. Kaštieľ je jednopodlažná budova na pôdoryse obdĺžnika so stredovým veľkým a nárožnými menšími rizalitmi. Kaštieľ dali postaviť Szemereovci.

Architektonické pamiatky obce, ktoré nie sú zapísané v ÚZPF SR:

- Kostol reformovanej kresťanskej cirkvi z roku 1795. Je postavený v klasicistickom štýle s retardáciou barokových prvkov tolerančných kostolov. V roku 1950 bol opravený.
- Gréckokatolícky kostol Nanebovstúpenia Pána a bol postavený v roku 1833 v štýle tereziánskeho baroka. Má predstavanú vežu, pilastre a barokovú kupolu. Oltár s ikonostasom je z druhej polovice 19. storočia. Bočný obraz Ježiša Krista na Olivovej hore je z čias výstavby kostola.
- Rímsko-katolícky kostol bol postavený v rokoch 1846-1866 v neskoroklasicistickom slohu. Je zasvätený sv. Michalovi Archanjelovi. Po požiari v roku 1886 bol obnovený a

v roku 1905 opravený. Má iluzívnu maľbu z čias výstavby kostola. Socha sv. Michala Archanjela nie je pôvodná.

V územnom pláne obce je potrebné riešiť:

- navrhnúť obnovu kultúrno-historických drobných stavieb sakrálnej architektúry nachádzajúcich sa na území obce a riešiť úpravu jej okolia,
- preveriť možnosť zaradenia lokálne významných pamiatok do evidencie miestnych pamätihodnosti v zmysle § 11 zákona č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu,
- pri návrhu ÚPN-O je povinnosť postupovať v prípade náhodného archeologického nálezu mimo povolenú stavbu podľa §40 pamiatkového zákona.

8.Požiadavky na rozsah a obsah riešenia

Návrh bude spracovaný v podrobnosti stanovenej v §§12 a 13 Vyhlášky Úradu pre územné plánovanie a výstavbu SR č.392/2023 Z.z. o obsahu a spôsobe spracovania územnoplánovacej dokumentácie a o územnoplánovacích podkladoch a všeobecných požiadavkách na priestorové usporiadanie územia a funkčné využívanie územia a v súlade s Vyhláškou Úradu pre územné plánovanie a výstavbu SR č. 153/2024 Z.z. o štandardoch a metodike spracovania územnoplánovacej dokumentácie a územnoplánovacích podkladov .

Územný plán obce Lastovce bude obsahovať:

- informatívnu časť územného plánu obce v textovej časti
- informatívnu časť územného plánu obce v grafickej časti
- záväznú časť územného plánu obce v textovej časti tvorenú z regulačných listov s regulačnými podmienkami jednotlivých priestorovo-funkčných celkov
- záväznú časť územného plánu obce v grafickej časti, ktorú tvorí regulačný výkres, ktorý grafickými prostriedkami a opismi vyjadruje priestorovú a funkčnú reguláciu územia

9.Informácia o potrebe vypracovania variantného návrhu riešenia

S variantným riešením sa neuvažuje.